

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
/Остапець Ю.О./
« 2 » _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗВО

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 «Освітні, педагогічні науки»
Освітньо-професійна програма	Організація дошкільної освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	2	1
Кількість модулів –	Семестр:	
Тривалість у тижнях – 4	3	2
	Лекції:	
	Практичні (семінарські):	
Вид підсумкового контролю: проведення залікового заняття	Індивідуальна робота	
	60	60
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Самостійна робота:	
	120	120

2. МЕТА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗВО

Педагогічна практика у ЗВО є невід'ємною частиною освітньої програми та процесу навчання ОС «Магістр» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки», освітньо-професійної програми «Організація дошкільної освіти». Проходження педагогічної практики здобувачами освіти має на меті: закріплення у здобувачів вищої освіти теоретичних та практичних знань, здобутих в процесі навчання на даній спеціальності, а також формування практичних та професійних навичок у здобувачів.

Метою практики є набуття здобувачами освіти знань про організацію навчально-виховного процесу ЗВО, досвіду викладання педагогічних дисциплін, проведення виховної роботи зі студентами та формування навичок організації і проведення науково-дослідної роботи.

Для проходження переддипломної практики заплановано 6 кредитів ECTS, 180 годин.

Завдання педагогічної практики:

- поглиблення та розширення набутих теоретичних та спеціальних знань з дошкільної педагогіки та методик дошкільної освіти;
- формування загально-педагогічних умінь організації викладацької діяльності у вищому навчальному закладі;
- оволодіння сучасними технологіями і методиками навчання та набуття досвіду організації виховної роботи зі студентами;
- удосконалення навичок роботи з науковою та методичною літературою та засобами навчання, необхідними для проведення навчально-виховної та пошуково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі;
- розвиток умотивованого професійного інтересу до викладацької діяльності, формування готовності до свідомого професійного самовдосконалення.

Відповідно до освітньої програми, проходження педагогічної практики сприяє формуванню у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти таких компетентностей:

- ЗК 1.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК 2.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6.** Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.
- ЗК 7.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- СК 1.** Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.
- СК 2.** Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти (в тому числі дошкільної) й педагогіки.
- СК 3.** Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
- СК 5.** Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
- СК 7.** Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.
- СК 8.** Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.
- СК 9.** Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній, дослідницькій та управлінській діяльності.
- СК 13.** Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами.
- СК 14.** Здатність здійснювати професійну діяльність в умовах полікультурного регіону, багатокультурного суспільства.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами педагогічної практики у ЗВО є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1 Методологія наукових досліджень;
- ОК 4 Освітній менеджмент;
- ОК 5 Освіта в полікультурному суспільстві;
- ОК 6 Методика викладання фахових дисциплін;
- ОК 10 Державні стандарти і якість вищої освіти

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки», педагогічна практика у ЗВО повинна забезпечити досягнення здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.	ПРН 1
Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.	ПРН 2
Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.	ПРН 3
Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.	ПРН 4
Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.	ПРН 5
Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	ПРН 6
Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.	ПРН 7
Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	ПРН 8
Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	ПРН 9

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження педагогічної практики у ЗВО:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Вміти використовувати новітні досягнення педагогічної науки концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.	ПРН 1
Вміти використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.	ПРН 2
Вміти формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно	ПРН 3

доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.	
Вміти вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.	ПРН 4
Вміти організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.	ПРН 5
Вміти розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	ПРН 6
Вміти створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.	ПРН 7
Вміти розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.	ПРН 8
Вміти здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	ПРН 9

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

По завершенні педагогічної практики подаються такі звітні документи:

- щоденник практики;
- звіт про практику, де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики;
- плани-конспекти проведених занять;
- план-конспект проведеної професійно-спрямованої виховного заняття;
- відгук керівника практики

Форми та методи контролю

Форми контролю: усний захист письмово оформленого звіту проходження педагогічної практики у ЗВО.

Форми підсумкового семестрового контролю: диференційований залік.

Поточний контроль здійснюється науковим керівником протягом проходження здобувачами освіти педагогічної практики в ЗВО шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних та виховних занять.

Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності здобувачів освіти протягом конкретного періоду.

При виставленні диференційованої оцінки здобувачу освіти враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього фахівця, якість виконання завдань педагогічної практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

Критерії оцінювання

Педагогічна практика здобувачів освіти оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів

№	Види роботи	Кількість балів (максимальна)
1	Підготовка та проведення лекційного заняття, семінарського / практичного заняття.	30
2	Конспект лекції.	10
3	Підготовка плану-конспекту та проведення виховного заняття.	20
4	Звіт. Оформлення документації.	20
5	Захист практики.	20
Разом:		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Організація педагогічної практики

Педагогічна практика у ЗВО проводиться на базі випускової кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук, ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Для проходження практики студенти можуть бути скеровані також в інші заклади вищої освіти. У такому разі з базами практики укладаються двосторонні угоди на проведення практики за встановленою формою. Тривалість педагогічної практики у ЗВО – 4 тижні.

Перед проходженням практики проводиться інструктивно-методична нарада, на якій здійснюється ознайомлення студентів з:

- метою і змістом практики, індивідуальними завданнями та формами звітності;
- зразками та вимогами щодо оформлення звітної документації;
- новинками науково-методичної літератури з організації навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- особливостями організації науково-дослідної роботи відповідно до теми магістерської роботи або проблеми, над якою працює заклад вищої освіти.

Відповідальність за організацію і контроль педагогічної практики в ЗВО здобувачів освіти, покладається на проректора з науково-педагогічної роботи університету, в межах повноважень – на керівника практики університету, а проведення – на декана факультету, завідувача кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, керівника практики.

Розподіл щодо проходження педагогічної практики готує деканат факультету разом з керівником практики факультету. Виконання програми асистентської практики магістрів і керівництво нею забезпечує кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи. До керівництва педагогічною практикою в ЗВО здобувачів освіти, залучаються досвідчені викладачі кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, як правило, доктори та кандидати наук, що мають досвід практичної роботи у вищій школі чи науково-дослідній установі. Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи виконує наступні види робіт:

- розробляють програму педагогічної практики в ЗВО;
- розробляють і затверджують перелік індивідуальних завдань практикантів з методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- визначають керівників педагогічної практики в ЗВО здобувачів освіти;
- здійснюють безпосередній контроль за проходженням педагогічної практики;
- проводять настановчі та підсумкові конференції з питань педагогічної практики в ЗВО, заслуховують звіти керівників про проведену роботу, розробляють заходи щодо удосконалення проведення практики магістрів.

Критерії оцінювання роботи студентів за період проходження педагогічної практики у ЗВО

Загальна підсумкова оцінка за практику виставляється у відомості обліку успішності та індивідуальному навчальному плані студента за двома шкалами оцінювання: національною і шкалою ECTS.

Оцінювання кожного виду діяльності студентів проводиться за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Практична діяльність магістрантів оцінюється з урахуванням творчого підходу до навчально-методичної, організаційно-виховної та науково-дослідної роботи, ефективності її проведення та якості підготовки звітної документації.

Підсумкова оцінка визначається як сума навчально-методичної, виховної, науково-дослідної роботи, кожна з яких є середньоарифметичною оцінкою, оцінка за національною шкалою, яку отримав студент за якість підготовки звітної документації, а також за національною шкалою, яку отримав студент на заліку.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 180					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником	10	–	–	–	10	-
2. Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчального-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті; ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, з системою навчально-методичної документації кафедри	20	–	–	–	10	15

3. Вивчення досвіду викладання психолого-педагогічних дисциплін під час відвідування аудиторних занять викладачів кафедри	20	–	–	–	–	15
4. Участь в підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів в межах поточних навчальних курсів керівника практики.	20	–	–	–	–	10
5. Ознайомлення із літературою та методичними розробками з навчального курсу згідно програми та тематичного плану дисциплін.	20	–	–	–	–	15
6. Підготовка плану-конспекту лекційного (семінарського / практичного) заняття та затвердження його у керівника практики.	20	–	–	–	10	15
7. Самостійне проведення лекційних та практичних занять із студентами згідно із індивідуальним графіком.	20	–	–	–	10	10
8. Позааудиторна робота зі здобувачами освіти Проведення години академнаставника.	10	–	–	–	10	10
9. Консультативна робота зі студентами	10	–	–	–	–	–
10. Виконання індивідуальних завдань здобувачів освіти.	20	–	–	–	10	15
11. Підготовка звітної документації про проходження практики.	10	–	–	–	5	15
Разом за семестр:	180	–	–	–	60	120

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 180					
	Форма навчання: заочна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником	10	–	–	–	10	–
2. Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчально-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті; ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, з системою навчально-методичної документації кафедри	20	–	–	–	10	10
3. Вивчення досвіду викладання психолого-педагогічних дисциплін під час відвідування аудиторних занять викладачів кафедри	20	–	–	–	–	20
4. Участь в підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів в межах поточних навчальних курсів керівника практики.	20	–	–	–	–	20

5. Ознайомлення із літературою та методичними розробками з навчального курсу згідно програми та тематичного плану дисциплін.	20	–	–	–	–	20
6. Підготовка плану-конспекту лекційного (семінарського / практичного) заняття та затвердження його у керівника практики.	20	–	–	–	10	10
7. Самостійне проведення лекційних та практичних занять із студентами згідно із індивідуальним графіком.	20	–	–	–	10	10
8. Позааудиторна робота зі здобувачами освіти Проведення години академнаставника.	10	–	–	–	10	-
9. Консультативна робота зі студентами	10	–	–	–	–	10
10. Виконання індивідуальних завдань здобувачів освіти.	20	–	–	–	5	15
11. Підготовка звітної документації про проходження практики.	10	–	–	–	5	5
Разом за семестр:	180	–	–	–	60	120

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчального-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті; ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, з системою навчально-методичної документації кафедри	10	10
2	Вивчення досвіду викладання психолого-педагогічних дисциплін під час відвідування аудиторних занять викладачів кафедри	20	20
3	Участь в підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів в межах поточних навчальних курсів керівника практики.	20	20
4	Ознайомлення із літературою та методичними розробками з навчального курсу згідно програми та тематичного плану дисциплін.	20	20
5	Підготовка плану-конспекту лекційного (семінарського / практичного) заняття та затвердження його у керівника практики.	10	10
6	Самостійне проведення лекційних та практичних занять із студентами згідно із індивідуальним графіком.	10	10
7	Консультативна робота зі студентами	10	10
8	Виконання індивідуальних завдань здобувачів освіти.	15	15
9	Підготовка звітної документації про проходження практики.	5	5
Разом:		120	120

6.5. Індивідуальні завдання

1. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником.
2. Підготовка електронної анкети (тестових завдань), (Google форма) щодо визначення якості знань здобувачів освіти.
3. Підготовка звітної документації про проходження практики.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Булгакова Н.Б. Методика викладання у вищій школі : [навч. посібник] / Н.Б. Булгакова, В.О. Рахманов. – К. : НАУ, 2012. – 204 с
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С.С. Вітвицька. – К.: Центр учбової літератури, 2005.– 389 с.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології(підручник) /І. М. Дичківська.-2-ге вид., доповн.-К.-Академвидав,2012.-352с.
4. Закон України «Про освіту».URL: zakon. rada. gov
5. Закон України «Про вищу освіту».URL: zakon. rada. gov
6. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с.
7. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року: Указ Президента України від 23 червня 2013 року № 344/2013. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show>
8. Педагогіка вищої школи: підручник / В.П.Андрущенко, І.Д.Бех, І.С.Волощук, О.В.Глузман, Н.В.Гузій, Н.М. Дем'яненко, Н.О. Дівінська, М.Б.Євтух, С.А.Калашнікова, О.А.Комар; Ін-т вищ. освіти АПН України. К.: Пед. думка, 2009. 256 с.

Методичне забезпечення:

1. Козубовська І.В., Розлуцька Г.М. Психологія і педагогіка вищої школи: управлінські аспекти (навчально-методичний посібник). Ужгород: УжНУ, 2018. 56 с.
2. Староста В.І., Товканець Г.В. Методологія та методи науково-педагогічних досліджень: Навчально-методичний посібник. Мукачево: МДУ, 2015. 64 с.

Додаткова:

1. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. І. Вишневський . – Вид. 3–є, доопрац. і допов. – К. : Знання, 2008. – 568
2. Волкова Н.П. *Педагогіка*: [посібник для студентів вищих навчальних закладів]/ Волкова Н.П. – К.: Академія, 2001. – 576 с
3. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / А. І. Кузьмінський– К.: Знання, 2005. – 486 с.
4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / В. Л. Ортинський ; М-во освіти і науки України, Львівський держ. ун-т внутрішніх справ. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
5. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. /Л. В. Барановська. – К. : НАУ, 2015. – 240 с.
6. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи: Навчальний посібник для магістрантів і аспірантів / Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Філ-студія, 2006. – 320 с.
7. Теслюк В.М. Основи педагогічної майстерності. : навчальний посібник / Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М. – К. :ДАККіМ, 2010. – 244 с.
8. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20_____/ 20____н.р. без змін; зі змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)